

BREDASCHE

COURANT.

ZATURDAG

den 8 APRIL.

S P A N J E.

MADRID den 21 Maart. De Regerings-junta heeft dezer dagen aan alle spaansche burgers eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hun wordt te kennen gegeven, dat de vornaamste maatregelen, ter uitvoering van de constitutie, genomen zijn; dat men tot de bijeenkomst der Cortes de beste maatregelen heeft voorgesteld en in deze moeilijke aangelegenheden, zoo dikw'rf de letter der constitutie bij geene mogelijkheid kan worden gevolgd, men zich nauwkeurig zal bepalen bij den geest van dat charter; — dat de natie intusschen bedaard en bezadigd moet zijn, wel overtuigd, dat eene revolutie, welke op eens al het bestaande om verre werpt, door honderd jaren rampspied kan worden gevolgd; — dat het volk zich ten dezen aan de fransche natie moet spiegelen, zich geenszins door kwalijkgezinden op een dwaalspoor laten leiden, en zorgen, dat men geen onderling wantrouwen aankweeke; daar wantrouwen bij alle staatkundige veranderingen hoogstnoodlottig is, en eene weifeling in de openbare opinie bevordert, welke de welgezinden afschrikt, om langer het roer van Staat in handen te houden. — De proclamatie eindigt met de betuiging, dat de opbouw van een nieuw staatkundig stelsel op een oud, 't welk ineens stort, het moeilijkst menscheijk werk kan worden geacht, en dat de rustige invoering van nieuwe instellingen den besten waarborg voor derzelver duurzaamheid oplevert.

F R A N K R I J K.

PARIJS den 30 Maart. De Kamer der Gedeputeerden heeft heden de conceptwet, waarbij de vrije uitgaaf der dagbladen beteugeld en eene voorloopige censuur over dezelve bepaald wordt, na zeer hevige discussien, eindelijk met 136 tegen 109 stemmen aangenomen.

— Tusschen de koninklijke gardes en onze andere troepen bestond sints langé de beste harmonie niet. Sedert den moord des hertogs van Berri, en het besluit des nieuwen ministers van oorlog, om de verschillende garde regementen, die in Rijsel en andere plaatsen lagen, in en om Parijs te vereenigen en daarentegen onderscheiden departementale legioenen van daar te verwijderen, is die spanning, die uit voortvloeit uit de partijstrijd hier sedert gezegd tijdstip in de koninklijke partijstrijd zich wederom sterker dan te voren vertoond heeft.

Sedert het ongeval van den hertog van Berri, levert deze stad eed geheel ander aanzien op. De hevigheid van den partijgeest bederft de salons; geene zamenleving is er waar de staatszaken niet op het tapijt komen; het geringste verschil van meening is genoeg om de langdurigste vriendschap te storen. In de departementen is de woeling nog sterker. Er is veel voorzigtigheid en klein noodig geweest, om eene uitbarsting te voorkomen. De onbeperkte vrijheid van de drukpers, welke de regtbanken niet hebben kunnen beteugelen, wordt door de redenaars van het gouvernement als de vornaamste oorzaak van dezen veronrustigenden staat van zaken beschouwd.

PARIJS den 31 Maart. De wet op de censuur van de dagbladen heeft gisteren de koninklijke sanctie bekomen en is heden in den *Moniteur* aangekondigd. De heer Benjamin Constant heeft nog voor de afkondiging der wet, in de nieuwspapieren bekend gemaakt, dat hij in 't midden van de maand April zal uitgeven een werk, ten titel voerende: het Charter, zoodanig, als het in 1820 door de Ministers is ingesteld; hij zal daarin den tegenwoordigen staat van Frankrijk onderzoeken en betoogen, dat de verlegendwoordigers der natie in het aannemen der wetten hunne taagt zijn te buiten gegaan. — De heer Chateaubriant heeft verklaard geenszins onder eene censuur te kunnen schrijven, en de *Conservateur* heeft alzoo opgehouden te bestaan, doch een ander schrijver van gezegd tijdschrift, de heer Fjévé, heeft aangekondigd zijne gevoelens in een werk, 't welk hij eerlang zal uitgeven, te zullen openbaren.

De aanneming van de voorgestelde exceptieve wetten maakt aan den eenen kant eenen bijzonderen indruk en is het onderwerp van alle gesprekken; doch aan de andere zijde baart het openlijk aangekondigd voornemen van de liberale partij, om een algemeen fonds op te rigten, ten einde daaruit zoodanige personen, als door de Ministers, ingevolge de wet, gevangen genomen mochten worden, te ondersteunen, geen minder opzien. De aanzienlijke en zeer gegoede menschen, welke zich met de inzameling van deze gelden belasten, wekken den aandacht op Vele beschouwen deze handelwijze als den voorlooper eener scheuring tusschen een gedeelte der natie en het Gouver-

nement, van welke men geene gunstige gevolgen te wachten heeft.

PARIJS den 1 April. De *Moniteur* verklaart, op hoog gezag, dat dezer dagen in Portugal geene de allerminste onrustige beweging heerscht. Genoemd dagblad bestempelt bij die gelegenheid een *Constitutionnel* en andere dergelijke met den naam van anti-koningsgezinde dagbladen.

G R O O T B R I T T A N N I E.

LONDEN den 31 Maart. Een der dagbladen verzekert, dat te Londen een Bode van de Koningin is aangekomen, met last, om de noodige schikkingen te doen maken voor hoogstderzelver terugkomst in Engeland, en om eenige brieven van Hare Majesteit te overhandigen aan den Lord Liverpool en Castlereagh, aan den heer Brougham, en anderen. Deze brieven zijn gedagteekend uit Rome den 16 Maart.

N E D E R L A N D E N.

's GRAVENHAGE den 3 April. Bij het voorgedragen ontwerp van wet, inhoudende algemeene bepalingen op het beleid der justitie, wordt bij art. 1 voorgesteld, om de regterlijke magt, met uitzondering van de jurisdictie aan den militairn regter opgedragen, te doen uitoefenen door de navolgende autoriteiten: als 1. den Hoogen Raad, 2. de provinciale Geregtschoven, 3. de arrondissementen Regtbanken en 4. de Kanton-regters. De overige artikelen behelzen bepalingen aangaande de betrekkingen der regterlijke beambten en de uitoefening van het regter-ambt. In geen regterlijk collegie zullen de regters, aanklagers, griffiers en derzelver substituten elkanderen onderling mogen bestaan, tot in den vierden graad van bloedverwantschap of zwagerschap, verwantschap door huwelijk ontstaan, na de benoeming, zal echter geen beletsel opleveren. — De verdere artikelen bepalen de omstandigheden, waaru een regter geen deel kan nemen aan de deliberationen; — voorts wordt bij dezelve verboden aan de regterlijke beambten om eenig geschenk, hoe gering ook, al ware het spijs of drank, aan te nemen van eenig collegie of persoon, welke zij vermoeden kunnen dat eenig proces zullen krijgen, waarbij hun officie te pas moét komen; — voorts wordt bepaald, dat die geschenken, bijaldien zij onbedacht waren aangenomen, onmiddellijk teruggegeven worden; met bevel, dat gezegde beambten daarvan strikte plicht befoelste; om deze wet striptelijk natekomen, zullen moeten vernieuwen. Bij art. 11 wordt bepaald, dat tot het hooren van getuigen en beschuldigten altijd twee commissarissen zullen worden benoemd, ten ware de regter het dienstig oordeelde deze personen in het volle collegie te hooren. — In zaken, waaru de President het noodig oordeelt, zal hij eenen rapporteur benoemen; de naam van den rapporteur zal zorgvuldig geheim worden gehouden. De rapporten worden nimmer in 't publiek uitgebragt en de rapporteur zal zich zorgvuldig toeleggen om het proces in alle zijne deelen te verstaan en te doen kennen. — Bij hoofdelijke omvraag stemmen eerst de rapporteur of de commissarissen en vervolgens de overige leden, de jongste het eerst. Bij verschil van gevoelen heeft er eene tweede omvraag plaats. In geval de stemmen gelijk staan, wordt beleten; in alle regtsgedingen, ten voordeele van den verweerder, (zoo wel de gedaagde ter eerste instantie, als de verweerder op eene exceptie, verzoek van provisie, of incident in reconventie); in verzoeken bij rekest, tegen het verzoek; in deliberationen over surceance of brieven van vrijgeleide, tegen het verleenen; in adviezen op verzoeken van gratie, of dispensatie, tegen verzoek. Alle pleidooijen zullen met ongeslorene deuren worden gehouden; de regter zal niet dan om zeer gewigtige en dringende redenen het tegendeel mogen bevelen. Geen definitief vonnis zal in civiele zaken bij den Hoogen Raad mogen worden uitgesproken dan door zeven leden, bij alle regterlijke collegien is het getal van vijf voldoende. Bij regtbanken, uit minder dan zeven leden zamengesteld, is het getal van drie genoegzaam. Tot het wijzen van een definitief vonnis in criminele zaken wordt bij den Hoogen Raad en de provinciale Geregtschoven een aantal van zeven leden vereischt en bij de regtbanken een aantal van vijf leden. Alle regterlijke ambtenaren zullen elkanderen, ten dienste der justitie, behulpzaam zijn, zonder daarvoor kosten te berekenen; zij zullen elkanders rekvisitioren respecteren. Het openbaar officie wordt uitgedefend door den Advokaat-fiscaal-generaal-procureur bij den Hoogen Raad; de Procureur-generaal bij de Geregtschoven; de Hoofd-officieren bij de Regtbanken en bij de Kanton-regters door zoodanige ambtenaren, als welke de wet speciaal daartoe zal aanwijzen.

(Het vervolg op de kant van deze bladzijde.)

Breda den 5 April. Het Orakel van eergster beheist dat de bekende heeren zeven advokaten, welke reu'of aan den heer Fokureur-Generaal bij het Hoog Geregts-hof te Brussel, was bevolen, bij arrest der kamer van beschuldiging in het Hoog Geregts-hof voorn. buiten ver-der vervolgen in vrijheid gesteld geworden zijn.
Breda den 7 April. Vervolg van de Staatsregeling der Spaansche Monarchie. (zie Bred. Cour. n.º. 13 van den 25 Maart.)
N E G E N D E H O O F D S T U K.
Art. 154. Zoodra eene wet door de Cortes is publiek gemaakt, (het vervolg op de tweede bladzijde.)

behoorlijk gerepareerd zijn geworden, en dat het verlies van eenige derzelve, behalve aan de stormen, welke zij hebben moeten uitsaan, grootendels is toe te schrijven aan de uitwerking van het koperstaal der dubbeling op de ijzeren hooren, waarmede dezelve nog gebouwd waren, volgens oud gebruik, doch hetwelk thans niet meer plaats heeft.
Amstakman den 4 April. H.H. M.M. de Koning en de Koningin, mitsgaders H.H. K.K. III. Prins Frederik en Prinses Marianne, zijn, nevens Hoogstderzelver gevolg, heden namiddag ten drie ure, in deze hoofdstad aangekomen.

's GRAVENHAGE den 3 April. Eergisteren avond is de verlichting van het binnenhof alhier, met gaz licht, weder hervat, en heeft eene schoone uitwerking gehad. Men weet, dat de strenge koude van den afgeloopen winter de voorzetting daarvan hinderlijk geweest is. — De door Z. M. betoende commissie, om onderzoek te doen, of de schepen van oorlog, welke gebruikt zijn geworden om de Oost-Indische Koloniën weder in bezit te nemen, voor de terugreis, aldaar behoorlijk geëxamineerd en gerepareerd zijn geworden, heeft onlangs rapport uitgebragt, dat die schepen, voor derzelver vertrek, zoo veel de lokale omstandigheden hebben toegelaten,

gemaakt, geeft men daar van den Koning kennis, om terstond tot de plegtige afkondiging overtegaan.

Art. 155. De Koning bedient zich, ter bekendmaking der wetten, van het volgende formulier:

N. (de naam des Konings), door de genade Gods en de Staatsregeling der Spaansche Monarchie, Koning van Spanje, aan alle de genen, die deze zullen zien of hooren, zij te weten: dat, de Kortos het volgende besloten, en Wij hetzelfde goedgekeurd hebben: (de woordelijke inhoud van de wet). Diensvolgens bevelen Wij allen geregtshoven, regtsgebieden, bestuurderen, bevelhebberen en anderen, zoo wel burgerlijke, als militaire, en ook geestelijke autoriteiten, van welke klasse of waardigheid zij ook zijn mogen, de tegenwoordige wet, in alle hare deelen natekomen en nitteoeffenen. — Dit zij u, ter uitvoering te weten gegeven; bezorgt den druk, de bekendmaking en den omloop van hetzelfde. (Het besluit wordt, aan de respectieve Staats-secretarissen gerigt, uitgevaardigd).

Art. 156. Alle wetten worden, op bevel des Konings, door Staats-secretarissen, aan alle hoofd- en provinciale regtbanken, bestuurderen, en eerste autoriteiten, om dezelve hunne onderhoorigen mede te deelen, bekend gemaakt.

TIENDE HOOFDSTUK.

Van de Permanente Deputatie der Kortos.

Art. 157. Voor het uitéengaan der Kortos wordt eene deputatie benoemd, welke de permanente deputatie der Kortos genoemd wordt; zij bestaat uit zeven leden, drie uit de europesche provincien, drie uit de overzeesche; de zevende wordt door het lot bepaald, of het een Europeesch of een Amerikaan zijn zal.

Art. 158. Te gelijker tijd benoemen de Kortos voor deze deputatie, twee plaatsvervangers, waarvan de eene een Europeesch, de andere een Amerikaan is.

Art. 159. De permanente deputatie duurt van de eene zitting der Kortos, tot de volgende.

Art. 160. De magt dezer deputatie bestaat in het volgende:

- 1. Over de inachtneming der Staatsregeling en der wetten te waken, ten einde, van de schendingen derzelve, welke zij mogt ontwaar geworden zijn, aan de volgende Kortos berigt te geven.
2. De buitengewone Kortos opteroepen, in zoodanige gevallen, welke door de Staatsregeling bepaald zijn.
3. Die pligten nitteoeffenen, welke bij de art. 111 en 112 vastgesteld zijn.
4. De plaatsvervangers der afgevaardigden, te verwisselen, wanneer zij in de plaats der afgevaardigden optreden moeten; alsmede om, wanneer bij afsterven of onbevoegdheid, de afgevaardigden of plaatsvervangers van eenige provincie mogten uitbreken, aan deze laatste bevelen nitteoeffenen, om tot eene nieuwe keus overtegaan.

ELFDE HOOFDSTUK.

Van de buitengewone Kortos.

Art. 161. De buitengewone Kortos bestaan uit dezelfde afgevaardigden, welke de gewone Kortos, in de eerste twee jaren hunner bestaan, nitteoeffenen.

Art. 162. De permanente deputatie der Kortos roept dezelve op, met bestemming van den dag der bijeenkomst, in de volgende gevallen:

- 1. Bij onlediging des Troons;
2. Wanneer de Koning, op de eene of andere wijze, tot de regering onbekwaam mogte worden, of de kroon, ten behoeve van zijnen opvolger, nederleggen wilde. In het eerste geval is de deputatie geregtigd, om de geschikste maatregelen te nemen, ten einde zich van den werkelijken toestand des Konings te overtuigen.
3. Wanneer, in kritieke gevallen of dringende bezigheden, de Kortos, op de aanvraag van de gewone Kortos, of van de permanente deputatie berigt geeft.
Art. 163. De buitengewone Kortos houden zich alléén bezig met het onderwerp waartoe zij bijeen geroepen zijn.
Art. 164. De zittingen der buitengewone Kortos, beginnen en sluiten zich, met dezelfde plegtigheden, als de gewoone.

Art. 165. De zitting der buitengewone Kortos, strekt de keus der nieuwe afgevaardigden, tegen den bestenden tijd, niet.

Art. 166. Wanneer de buitengewone Kortos, hunne zittingen op den dag ter samenkomst der gewone niet geëindigd mogten hebben, houden de bezigheden der eerste op, en de gewone varen, in de behandeling der zaken, voort, waartoe de eerste te samen geroepen waren.

Art. 167. De permanente deputatie der Kortos vaart in de bezorging voort, welke haar in de 111 en 112 artikelen is voorgeschreven, wanneer het, in het voorgaand artikel vermeld, geval plaats heeft.

(De vierde afdeling in een volgend No.)

23ste KONINKL. NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

2DE KLASSE.

- 45ste Lijst. No. 3509, 20907, eene prijs van f 1000. No. 7, eene prijs van f 2500.
46ste Lijst. No. 14631, 17993, 22055, ieder eene prijs van f 1000. No. 29912, eene premie van f 5000. No. 35599, eene prijs van f 100,000. No. 19973, eene premie van f 5000.
47ste Lijst. No. 32598, 18159, 29877, 24844, eene prijs van f 1000.

- 48ste Lijst. No. 21119, eene prijs van f 1000. No. 6517, eene premie van f 5000.
49ste Lijst. No. 8363, 26053, ieder eene prijs van f 1000.
50ste Lijst. No. 13788, 22614, 35819, ieder eene prijs van f 1000.
51ste Lijst. No. 35966, eene prijs van f 2500. No. 19218, eene prijs van f 1000.
52ste Lijst. No. 1492, 16197, 15240, 32220, ieder eene prijs van f 1000.
53ste Lijst. No. 30240, eene prijs van f 1000.
54ste Lijst. No. 3109, eene prijs van f 1000.

De Directeur der Koninklijke Nedertandsche Loterij, M. DE JONGE VAN ELLEMEET.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

Amsterdam den 5 April.

Table with columns for instrument names (e.g., Werkelijke Schuld, Certific. uitgestelde dito), rates (e.g., 2 1/2 pCt.), and prices (e.g., 44 1/2 a 44 1/2).

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA.

van den 8 April 1820.

Table with columns for commodity names (e.g., Het Mudde Tarwe, Rogge), prices (e.g., f 8: 10), and units (e.g., Gld. Cs.).

A. D. VAN E. BENTZEN.

De ondergeteekende ondernemers van de BRABANDSCHE DELIGENCE, brengen bij deze ter kennis van het geëerd publiek, dat de Deligence, die nu des avonds ten vijf ure afrijkt van AMSTERDAM op UTRECHT, en verder op Brabant; te rekenen van den 10 April 1820 en vervolgens; zal vertrekken alle dagen des morgens ten 4 ure van AMSTERDAM, en ten 8 ure te UTRECHT zal aankomen, en alzoo over GORCUM, vroegtijdig te BREDA arriveeren, en zullen de Reizigers, des verklezende, dadelijk, van daar vertrekken op ANTWERPEN, BRUSSEL, GEND, LEUVEN, en geheel FRANKRIJK.

Alzoo zullen nu de Reizigers, des verklezende, in éenen dag, van AMSTERDAM te ANTWERPEN arriveeren.

De voornoemde Deligence, zal alzoo ook dagelijks van bovengemelde plaatsen retourneren; zoo dat de Reizigers die 's morgens van BREDA vertrekken, denzelfden dag 's avonds vroegtijdig, te AMSTERDAM zullen arriveeren. — De geinteresseerden beloven eene goede en prompte bediening met schoone en zeer gemakkelijke Deligence, en recomandeeeren zich in de gunst van het geëerd publiek.

De Kantoren of Bureaus, alwaar men de plaatsen kan bespreken, en alwaar voornoemde Deligence aankomt en vertrekt, zijn te Amsterdam, bij Meijer, de Wed. GERITSE, op de Botermarkt; te Utrecht, bij J. J. BOS-SCHAERT; te Gorcum, bij VAN APPEN; te Breda, bij C. DE ROCK, op de hoek van de Elindstraat; te Antwerpen, bij ROELMAN LAUWERS in de Cour de Brabant.

(Het vervolg op de kant van deze bladstijde.)

Bij W. VAN BERGEN & COMP., Boekhand-laren te Breda, is van de Pers gekomen en alom aan hun- ne Correspondenten verzonden:
Het EERSTE DEEL van de GESCHIEDENIS DER NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK; door A. YPELI, Doctor en Hoogleraar der Godgeleerdheid te Groningen, en L. J. DERMOUD, Secretaris van de Algemeene Synode der Nedertandsche Hervormde Kerk en Predikant te Gravenhage. Met gegraveerden titel f 8 - 20 ct.

- 1. REINHART, Christelijk Huisboek 2d. f 7 - 30 Cs.
2. De toegen van THIODOLOF den 1lander, 2 deel, len, compleet, f 4 - 90 Cs.
3. H. MUNTINGHE, de Palmten, te deel f 4 - 60 Cs.
4. A. ROLANO, Lydia Stevil, 2 deelen, f 4 - 40 Cs.
5. SWEDIAUER, over de Venetische- ziekten, te deel, f 4 - 20 Cs.
6. De nieuwe Koninklijke Secretaris, f 3 - 90 Cs.
7. Almanach voor Reizigers, in het Koninkrijk der Nederlanden, te en 2e jaargang, f 3 - 60 Cs.
8. BAUMGARTEN CRUSIJS, Reize uit het Hart in het Hart, 1 deel, compleet, f 3 - 40 Cs.

- 9. DE GENIJS, Pararcha & Laun, f 3 - 80 Cs.
10. I. GORSEUS, arabasia te deel, f 2 - 80 Cs.
11. Het Blindeslyf of de onverschpre Verschij- ning, f 2 - 60 Cs.
12. Handboek voor Reizenden, in 4 delen, f 2 - 20 Cs.
13. De Karawanters door SARRASIN, f 2 - 50 Cs.
14. KLEFFER, Geheemane, f 2 - 60 Cs.
15. MACBENAD, of het stellige der Vrijmetselarij, f 2 - 40 Cs.
16. J. DE KONING, belangrijke zed criminele, als ci- vlie procedurs, f 2 - 40 Cs.
17. G. J. PLANCK, Geschiedenis des Christendoms,

- 18. Bijdragen tot de Aardrijkskunde, f 1 - 50 Cs.
19. B. FERRISER, de behandelings der Ingeene, op de nauwlijke Pokes, f 1 - 30 Cs.
20. C. F. POCKLES, kleinspieden in de gezellige ver- keering, een deel compleet, f 1 - 80 Cs.
21. ALEXANDER, over het Hospitaal verpact, f 1 - 80 Cs.
22. Koopmans Hand, en Rekenboek, f 1 - 90 Cs.
23. Geslachtkundig Jaarboekje voor 1820, f 2 - 20 Cs.
24. Verhaal van een Reis door Spanje, f 1 - 20 Cs.
25. D. F. VAN ALPHEN, f 1 - 60 Cs.